

Ietekmes uz vidi novērtējums

Ietekmes uz vidi novērtējums ir procedūra, kas sekmē pamatotu un izsvērtu lēmumu pieņemšanu par dažādu projektu, plānu vai programmu realizācijas iespējām. Tās laikā tiek novērtēta paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamā ietekme uz vidi un izstrādāti priekšlikumi nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai.

Ja tiek vērtēta plānošanas dokumenta ietekme uz vidi, šādu procedūru sauc par **stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu**. Tā paredz vides pārskata sagatavošanu, kā arī tā sabiedrisko apspriešanu un konsultācijas ar ieinteresētajām institūcijām un organizācijām. Vides pārskats un tā apspriešanas rezultāti tiek ņemti vērā plānošanas dokumenta sagatavošanā un izmantoti lēmuma pieņemšanai. Par pieņemto lēmumu tiek informēta sabiedrība.

Ja plānots uzsākt jaunu saimniecisko darbību vai arī veikt būtiskas izmaiņas esošajā saimnieciskajā darbībā, tiek piemērota **ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra**. Tas ir sistematizēts process, kura laikā paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi tiek vērtēta vairākos soļos. Procedūras galvenie soļi ir paredzētās darbības sākotnējais izvērtējums, sākotnējā sabiedriskā apspriešana, programmas izstrādāšana, ziņojuma par ietekmes novērtējuma sagatavošana, ziņojuma sabiedriskā apspriešana, atzīnuma par ziņojumu sagatavošana un paredzētās darbības akceptēšana.

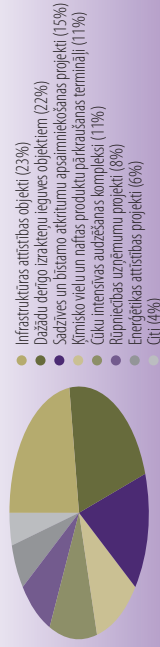
Ietekmes uz vidi novērtējums tiek piemērots tikai tad, ja paredzētajai darbībai iespējama būtiska ietekme uz vidi. Gadījumā, ja paredzētā darbība var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000), bet tās īstenošanai nav jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, tiek veikts **ietekmes uz teritoriju novērtējums** saskaņā ar īpašu procedūru. Ja paredzētajai darbībai nav paredzama būtiska ietekme uz vidi, Valsts vides dienesta attiecīgā reģionālā vides pārvalde izsniedz **tehnikiskus noteikumus**, kas nosaka konkrētajai darbībai piemērojamās vides aizsardzības prasības.

Vides pārraudzības valsts birojs

Vides pārraudzības valsts birojs ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas izveidota 1999. gada janvārī, lai realizētu likumā «Par ietekmes uz vidi novērtējumu» noteiktos uzdevumus. Birojs nodrošina ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanu:

- pieņem lēmumu par ietekmes novērtējuma nepieciešamību;
- sagatavo programmu ietekmes uz vidi novērtējumam;
- izvērtē ziņojumu par ietekmes novērtējumu;
- nodrošina sabiedrības tiesības piedalīties ietekmes uz vidi novērtējuma procesā.

Biroja mājaslapas adrese: www.vpvb.gov.lv. Mājaslapā pieejama informācija par normatīvajiem aktiem, kas regulē ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanu, procedūras detalizēts apraksts un shēma, kā arī informācija par pabeigtajiem un aktuālajiem ietekmes novērtējumiem. Kopumā pēdējo desmit gadu laikā pabeigtas vairāk nekā 110 ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nozīmīgiem tautsaimniecības objektiem:

I V N

Noderīga kontaktinformācija

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Rīga, Peldu iela 25, LV-1494

Tālrūnis 67 02 65 33

Vides pārraudzības valsts birojs

Rīga, Rūpniecības iela 23, LV-1045

Tālrūnis 67 32 11 73

Valsts vides dienests

Rīga, Rūpniecības iela 23, LV-1045

Tālrūnis 67 08 42 00

VVD Daugavpils RVP

Daugavpils, Raiņa iela 28, LV-5401

Tālrūnis 65 42 32 19

VVD Jelgavas RVP

Jelgava, Kazarmes iela 17a, LV-3007

Tālrūnis 63 02 32 28

VVD Lielpājas RVP

Rīga, Rūpniecības iela 23, LV-1045

Tālrūnis 67 08 42 78

VVD Liepājas RVP

Liepāja, Jaunā ostmalā 2a, LV-3401

Tālrūnis 63 42 48 26

VVD Madonas RVP

Madona, Blaumana iela 7, LV-4801

Tālrūnis 64 80 74 51

VVD Rēzeknes RVP

Rēzekne, Zemnieku iela 5, LV-4601

Tālrūnis 64 63 82 00

VVD Valmieras RVP

Valmiera, L. Paegles iela 13, LV-4201

Tālrūnis 64 20 72 66

VVD Ventspils RVP

Ventspils, Dārzu iela 2, LV-3601

Tālrūnis 63 62 69 03

Dabas aizsardzības pārvalde

Sigulda, Baznīcas iela 7, LV-2150

Tālrūnis 67 50 95 45

Bilketis sagatavots un izdots ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Islandes, Lihtenšteinas un Norvēģijas atbalstu EEZ finanšu instrumenta ietvaros.

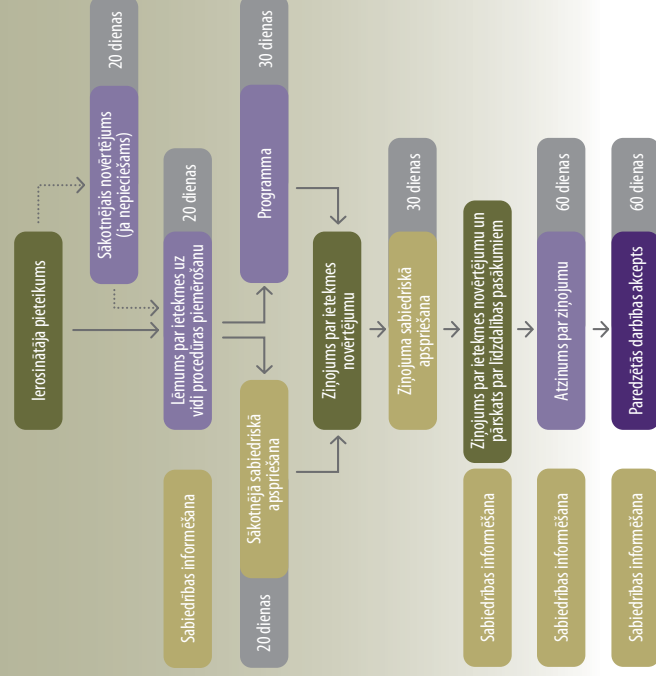
FSC Drukāts uz vidi draudzīga papīra

I V N

Ietekmes uz vidi
novērtējums

Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra

Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras soļi

- Procedūras soli veic ierosinātājs
- Procedūras soli veic valsts iestāde
- Procedūras soli veic valsts iestāde, pašvaldība vai cita likumā noteikta institūcija (vai Ministru kabinets)
- Sabiedrības līdzdalības pasākumi

IVN

Darbības, kurām nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums
Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra noiekt jāveic visām darbībām, kas saistītas ar likuma «Par ietekmes uz vidi novērtējumu» 1. pielikuma minētajiem objektiem vai ievērtas starptautiskajos līgumos. Pārējos gadījumos Vides pārraudzības valsts birojs pieņem lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu konkrētai darbībai pēc paredzētās darbības ietekmes sākotnējā izvērtējuma. Lai noskaidrotu jautājumu par procedūras piemērošanu, projekta attīstītājam ir jāvērtē Valsts vides dienestā vai Valsts vides dienesta attiecīgajā reģionālajā vides pārvalde ar rakstisku iesniegumu. Minētās valsts institūcijas veiks projekta sākotnējo izvērtējumu un nosūtīs materiālus Vides pārraudzības valsts birojam lēmuma pieņemšanai.

Sākotnējā sabiedriskā apspriešana

Ja tiek pieņemts lēmums par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu, ir jāveic paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana. To organizē ierosinātājs, sagatavojot informāciju par paredzēto darbību un publicējot paziņojumu laikrakstā. Sagatavotajiem materiāliem ir jābūt pieejamiem internetā un pašvaldības domes un pagasta vai pilsētas pārvaldes ēkā. Ierosinātājam pienākums ir arī individuāli informēt tos kaimiņos esošo nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Sabiedriskā apspriešana norisinās 20 dienas, kuru laikā ikvienam ir tiesības nosūtīt savu viedokli Vides pārraudzības valsts birojam par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi. Pēc biroja vai pašvaldības pieprasījuma ierosinātājam ir pienākums organizēt sabiedriskās apspriešanas sanākumi, par kuru tiek paziņots, publicējot iepriekš minēto paziņojumu. Ierosinātājs var organizēt sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanākumi pēc savas iniciatīvas. Ja darbību plānots veikt Latvijas Republikas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā, sabiedrības informēšana notiek sadarbībā ar Ekonomikas ministriju.

Programmas izstrādāšana

Pamatojoties uz ierosinātāja rakstiskā iesniegumā sniegto informāciju, sākotnējo izvērtējumu, kā arī sabiedrības un valsts institūciju priekšlikumiem, Vides pārraudzības valsts birojs pēc ierosinātāja pieprasījuma izstrādā programmu. Programma ir dokuments, kas ietver prasības ziņojuma par ietekmes novērtējumu sagatavošanai. Programmā arī tiek norādītas institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams ziņojums pēc tā sagatavošanas.

Ziņojuma par ietekmes novērtējumu sagatavošana

Ziņojumu sagatavo paredzētās darbības ierosinātājs vai tā piesaistīti kompetenti konsultanti. Ziņojumā sniedz informāciju par:

- paredzēto darbību un vismaz diviem alternatīviem risinājumiem, kas paredz darbības realizāciju dažādās vietās vai izmantojot dažādus tehniskus risinājumus;
- paredzētās darbības un alternatīvo risinājumu iespējamo ietekmi uz vidi;
- tehniskiem un citiem risinājumiem, kas palīdzētu novērst vai mazināt paredzētās darbības nelabvēlīgo ietekmi uz vidi.

Ja paredzētā darbība var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*IVTURA 2000*), tad Ziņojuma atsevišķā sadaļā sniedz informāciju par visiem iespējamajiem alternatīviem risinājumiem un paredzētajiem kompensējošajiem pasākumiem, ja tādi nosakāmi saskaņā ar likumu «Par īpaši aizsargajamām dabas teritorijām».

Sagatavoto ziņojumu ierosinātājs ievieto savā vai attiecīgi pilnvarotas personas mājaslapā internetā, kā arī papīra formā iesniedz pašvaldībā un programmā norādītajām institūcijām un organizācijām.

Ziņojuma sabiedriskā apspriešana

Ierosinātājs publicē internetā un laikrakstā paziņojumu par sabiedrības iespējām iepazīties ar sagatavoto ziņojumu un ar to saistītajiem dokumentiem, iesniegt rakstiskus priekšlikumus un piedalīties sabiedriskajā apspriešanā. Sabiedriskā apspriešana norisinās 30 dienas, kuru laikā tiek ņemta arī sabiedriskās apspriešanas sanākme. Norādītajā termiņā ikvienam ir tiesības nosūtīt ierosinātajam un Vides pārraudzības valsts birojam rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par ziņojumu. Ierosinātājam jānodrošina ziņojuma pieejamība sabiedrībai.

Pēc ziņojuma sabiedriskās apspriešanas tam pievieno pārskatu par sabiedrības līdzdalības pasākumiem un sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem, norādot, kā tie ir ņemti vērā.

Atzinuma par ziņojumu sagatavošana

Pēc sabiedriskās apspriešanas ierosinātājs, ja nepieciešams, precizē ziņojumu un to kopā ar pārskatu par sabiedrības līdzdalības pasākumiem un sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem iesniedz Vides pārraudzības valsts birojam, kā arī ievieto savā mājaslapā internetā. Birojs izvērtē ziņojumu un sniedz par to atzinumu, kurā norāda nosacījumus, ar kādiem paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama.

Ja saskaņā ar iesniegto ziņojumu paredzētā darbība negatīvi ietekmēs Eiropas nozīmes aizsargājāmā dabas teritorijā (*IVTURA 2000*) sastopamās Eiropas Savienības prioritārās sugas vai biotopus, ir jāsaņem Ministru kabineta lēmums, kas apliecina, ka paredzētā darbība ir vienīgais risinājums un nepieciešama sabiedrības veselības aizsardzības, sabiedrības drošības vai vides aizsardzības interešu vai citu sabiedrībai sevišķi svarīgu interešu apmierināšanai. Informāciju par paredzēto darbību un Ministru kabineta lēmumu nosūta Eiropas Komisijai atzinuma saņemšanai.

Paredzētās darbības akcepts

Paredzētās darbības akcepts ir valsts institūcijas, pašvaldības, citas likumā noteiktās institūcijas vai Ministru kabineta lēmums par atļauju uzsākt paredzēto darbību. Lēmums tiek pieņemts, vispusīgi izvērtējot ziņojumu, pašvaldības un sabiedrības viedokli un ievērojot Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu par ziņojumu. Informācija par lēmumu tiek publicēta internetā un laikrakstā.

Darbības, kurām var būt pārrobežu ietekme

Īpašs regulējums tiek piemērots darbībām, kuras var būtiski ietekmēt vidi citas valsts teritorijā. Šādos gadījumos tiek savlaicīgi informēta valsts, kuru paredzētā darbība var ietekmēt, un nodrošināta ietekmētās valsts ieinteresēto institūciju un sabiedrības līdzdalība ietekmes uz vidi novērtējuma procesā. Nepieciešamā informācijas apmaiņa tiek veikta, sadarbojoties ierosinātājam, Vides pārraudzības valsts birojam, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai un Ārlietu ministrijai.